

СИМВОЛІКА ЕЛЕМЕНТІВ ЗОВНІШНЬОГО І ВНУТРІШНЬОГО ПРОСТОРУ ХАТИ В АНГЛІЙСЬКИХ, ПОЛЬСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ЗАГАДКАХ

У розвідці йдеться про особливості загадок в англійській, українській та польській культурах. Також розглядаються загадки-питання, їхні особливості та використання в мовленні.

Ключові слова: народна творчість, загадки-питання, розвиток мистецтва слова.

The investigation deals with the peculiarities of riddles in English, Ukrainian and Polish cultures. Riddles-questions, their features and use in speech are also considered.

Key words: folk art, riddles-questions, the development of the art of speech.

Останнім часом набувають актуальності дослідження, що розглядають загадки (Тищенко О., Лучечко М., Селіванова О. тощо). Такий підхід дозволяє заглибитись у вивчення народної творчості та виявити чимало цікавого.

Загадка в свідомості багатьох поколінь пов'язана з поняттями «мудрість», «знання», «мовлення» та «випробування».

Загадки стали важливою ланкою в розвитку мистецтва слова, діючим засобом виховання підростаючого покоління, формування спостережливості, кмітливості, системних поглядів на світ. Загадки є незамінними в розвитку мислення.

Продуктивному розгадуванню загадок сприяє розуміння їх лінгвістичної й семантичної структури. Дослідники відзначають, що «будь-яка загадка являє собою

свого роду логічне завдання, тому що містить – в явній або прихованій формі – питання, на яке потрібно знайти відповідь» .

Загадки мають світове поширення, вони зустрічаються майже у всіх народів світу. У первісних народів загадки імпровізувалися, часто й до останнього часу імпровізуються у етнографічних групах, що у віддалених гірських районах Західної України. Найдавніші загадки були переважно нескладними, вдало створеними метафорами, але згодом вони все більше стабілізувалися, вдосконалювалися в змісті та формі, відшліфовувалися. В такому вигляді вони передавалися з уст в уста, з покоління в покоління.

Найчастіше в загадках на основі названих однієї чи кількох рис відомих предметів чи явищ належить відгадати інші («загадані») предмети або явища. Основними рисами художньої форми є стислість, лаконічність, сконденсованість думки і викладу. Характер образності загадках максимально конкретний, пов'язаний з реальним навколишнім життям і побутом народу».

Існує велика кількість типів загадок. В основі кожного з типів лежить певний логічний прийом (спосіб загадування), розуміння якого веде до відгадування загадки. Один із них – загадки-питання.

Загадка-запитання використовує ті самі засоби зв'язку, що й діалогічна єдність: неповнота другої репліки, паралелізм у побудові репліки й інші; але на відміну від звичайного діалогу, де повний зміст повідомлення міститься в усіх репліках, значення у загадці закладено в образній частині; її суть головним чином визначає і зміст, і структуру відгадки.

Наведемо деякі приклади:

1316. Przez czego nie możemy siedzieć w chałupie?

Bez okna. St 288 [PARADOKS OCZYWISTEGO FAKTU]

1423c. What's neither without nor within / But on the ditch drying?

Window. p 577 [Neither In Nor Out]

1621. Що без очей плаче?

Вікно. Ст. 177 [Матеріальне життя людини (їжа, одяг, взуття, житло, речі домашнього вжитку)]

Отже, варто зазначити, що розглянуті нами загадки являють собою особливим чином організовану діалогічну єдність, яка складається з двох частин, тісно пов'язаних між собою за змістом.

Список використаних джерел

1. Мудрість народна – мудрість міжнародна: Прислів'я, приказки, крилаті вислови та мовні звороти 9-а мовами: Українська, латинська, англійська, іспанська, німецька, польська, російська, румунська, французька / Жовківський А.М., Жовківська Г.А., Івасютин Т.Д. та ін. Чернівці: Рута, 2004. – 256 с.
2. Панасенко Т. Кроскультурні зв'язки загадок різних народів. *Наукові записки Кіровоградського ДПУ ім. В. Винниченка. Серія Філологічні науки (Мовознавство)* КДПУ, 2009. Випуск 81 (3). С. 381 – 385
3. Пастух Н. А.. Загадка. *Енциклопедія Сучасної України: електронна версія* / гол. редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=15115.
4. Taylor Archer. English Riddles from Oral Tradition. Octagon Books. 1977. 963 p.